

VEU CATALANA

LLIBERTAT * JUSTICIA SOCIAL * FEDERACIÓ EUROPEA

Any III

Màxic, D. F. 15 de març del 1960

Núm. 21

Documents de

Al Poble de Catalunya

La campanya de boicot contra *La Vanguardia* ha produït la destitució del seu director Luis de Galinsoga.

Aquest subjecte va dir en una església que *todos los catalanes son una mierda*. En dir això no expressava solament una opinió personal seva, sinó que es feia intèrpret de l'odi contra Catalunya que té el règim.

Evidentment el Govern no ha dit públicament que *todos los catalanes son una mierda*, però durant vint anys ha actuat en consonància amb aquest criteri. Des de fa vint anys, el règim franquista prohibeix l'ensenyament del català a les escoles, violant els drets de l'home vigents a tots els països civilitzats i violant les obligacions que ha contret en ingressar a la Unesco i a la Onu; des de fa vint anys obstaculitza les edicions de llibres en català; des de fa vint anys impedeix la publicació de premsa en català; i el mateix podem dir de la ràdio, del cinema, etc.

Es que tot això no és cent vegades més greu que l'insult d'un Galinsoga?

La realitat és que tothom sap molt bé que hem fet servir aquest ninot només com un instrument de la nostra acció contra una situació injusta i revoltant.

La realitat és que la destitució de Galinsoga és tan sols un pas i que la campanya continuarà fins a aconseguir els seus objectius finals.

No n'hi ha prou amb la destitució d'aquest adulator professional. Volem que el Govern sàpiga que tots els catalans estem disposats a lluitar pel total restabliment d'una vida normal a Catalunya i que la vida normal vol dir, entre altres coses, escoles catalanes, premsa

En el nostre número anterior publicàvem a primera plana un document amb cent signatures, de persones totes elles residents a Catalunya i destacades en el medi intel·lectual, literari, artístic i científic, adreçat en forma de carta, a "tots els professors i a totes les persones interessades en la difusió de la cultura".

Volem destacar la importància d'aquest document que, aparentment, és una modesta petició per tal que la llengua catalana sigui ensenyada a les escoles, com una assignatura més. Evidentment, era l'única forma de plantejar la qüestió en les actuals circumstàncies, però l'allusió, que fan els signants, als organismes internacionals de caràcter jurídic, sociològic i cultural (concretament als principis i acords de la UNESCO), exposa implícitament el problema en la seva forma integral. L'ensenyament a Catalunya cal que sigui en català, en tots els seus graus, per dret natural, i el nostre idioma ha d'ésser, sense limitacions, el vehicle lògic de la nostra cultura.

La carta té, a més, el valor del que podríem dir-ne el primer acte públic de redreçament contra la persecució de què ha estat i és objecte la llengua catalana, per part del franquisme, des de fa vint-i-un anys. Cal admirar el valor cívic dels signants, que hem de considerar l'expressió d'un estat d'opinió a Catalunya i d'un sentiment general que fa concebre les millors esperances.

Des de fora de Catalunya, no volem ni devem incitar els nostres compatriotes de l'interior a la realització d'actes de protesta o d'oposició al règim i a les seves forces d'ocupació, que pugui posar en perill la seva vida o la seva llibertat, perquè això fóra massa còmode sense córrer cap risc. Però, els nostres germans de pàtria poden tenir la seguretat que seguim de la vora i amb molt d'interès, totes les seves reaccions i que procurarem sempre donar-los tot el nostre suport moral i material dins de les nostres possibilitats. Cal que sàpiguen que no estan sols i que totes les seves iniciatives tenen a l'exterior tot el ressò necessari.

Cal aprofitar totes les oportunitats i totes les esclatxes del règim policíac que Catalunya està sofrint per a fer present el seu esperit i la nostra inconformitat irreductible davant l'agressió genocida de l'Estat espanyol. Això, si més no, té l'eficàcia de crear un sentiment de resistència i una voluntat de supervivència nacional, un agrupament ideològic superior, que oblidant les diferències de matís polític, de dreta o d'esquerra, cristal·litza en un sol afany: Catalunya.

Tard o d'hora, es produirà una crisi política a l'Estat espanyol que pot tenir com a conseqüència la subversió total del seu sistema o, almenys, una transició cap a formes distintes de govern que hauran de representar un afebliment de la fèrria Dictadura actual, si més no, per a cedir a la pressió d'algunes Democràcies occidentals que no deixen d'estar una mica avergonyides pel suport material i moral que han estat prestant al règim, potser per raons d'estratègia militar. Aleshores, pot produir-se la contingència desitjada per a la realització dels nostres ideals. Tot dependrà del grau de desvetllament de la consciència nacional en les noves generacions i de la seva decisió en el moment àlgid.

És per això que estimem la importància de documents com el que hem comentat i felicitem sincerament els seus signants.

catalana i ús públic de l'idioma català. Sense tot això, a Catalunya no hi ha normalitat sinó tirania.

La voluntat unànime de tots els catalans ha obligat el Govern a destituir un enemic de la nostra llengua i de la nostra cultura. La mateixa voluntat

unànime obtindrà, mitjançant una campanya de defensa de la llengua i de la cultura catalanes: escoles catalanes, premsa lliure en català i l'oficialitat del nostre idioma. Catalunya té la iniciativa!

UAB
Biblioteca de Comunicació
Barcelona, febrer 1960.
CEDOC

LA CRISI DE LA INDUSTRIA TEXTIL COTONERA

DES DE diversos conductes i de distintes procedències ens arriben una munió de notes i comentaris sobre l'anomenat Pla de Reorganització de la Indústria Tèxtil Cotonera d'Espanya. Es fa difícil, basant-se exclusivament en comentaris periodístics i estant tan lluny del lloc i de les persones que han redactat el Pla, escatir quina és la realitat exacta dels propòsits que es persegueixen i quin és el veritable fons i decisiva importància de les mesures que es proposen en aquell Pla.

Perquè la veritat és que els llargs comentaris que es publiquen a *La Vanguardia*, de Barcelona, en l'edició del 31 d'octubre del 1959 i els dos articles de Josep Pla a la revista *Destino*, semblen escrits per la mateixa persona i amb una mateixa finalitat, la qual cosa ens fa creure que hi ha quelcom més del que diuen i que no poden o no volen dir.

Condensar aquell treball que diuen que fa prop d'un centenar de pàgines en un parell d'articles és resumir-lo molt. Però hi ha alguns detalls reveladors.

Sembla que l'origen del Pla fou donar una resposta al ministre franquista Ullastres, qui en el seu discurs d'obertura de la darrera Fira de Mostres de Barcelona (1959) va dir textualment: *Como a los belgas y a los ingleses, que son grandes productores textiles de calidad y que están pasando, como lo ha declarado la Comisión Económica Europea de las Naciones Unidas, hay que decirles a los textiles que se busquen otra ocupación...* Otro factor que perjudica a la Industria Textil... es que la gente considera tan imprescindibles o más que las sábanas y el abrigo, la nevera, el televisor y la motocicleta. El cambio en la estructura, la elevación de las rentas en España, so cabe duda que han perjudicado a la Industria Textil...

Això ho digué en un acte oficial i amb tot el cinisme, el Ministre de Comerç d'un país que l'any 1936 amb 24 milions d'habitants, era un dels que menys productes tèxtils consumia, tenint darrera seu únicament a Polònia, Romania, Bulgària i Iugoslàvia, i que vint anys després, el 1957, amb 32 milions d'habitants (segons diuen) té un consum global de matèries tèxtils inferior al 1936. És evident que el consum per capita ha d'ésser inferior avui que ahir, i cal tenir en compte que arreu del món el consum de tèxtils per habitant es considera un dels millors índexs per a determinar el grau de civilització i benestar d'un país.

En els articles periodístics dedicats a exposar el Pla que comentem, hi trobem les següents dades que figuren en aquell estudi:

En la actualidad, según las estadísticas más recientes, el consumo de algodón por habitante y año no alcanza el nivel del quinquenio 1930-1935, aun cuando parece va subiendo desde 1956 (consumo minimizado)... En el futuro, las exportaciones serán prácticamente imposibles si no tiene lugar una reducción del precio de materia hasta el nivel internacional y el de los gravámenes fiscales que se pueden estimar en cerca del 25 por ciento del valor de las manufacturas (impuestos excessivos)... La comisión estima la conveniencia de proponer la sujeción del algodón nacional a las supervisiones y control de calidades que existen en todos los países. Un segundo grupo de problemas se refiere al precio de la materia prima, tanto nacional como de importación, que debe pagar la industria (la materia prima es dolenta i cara)... En líneas generales las soluciones aconsejables son las siguientes: destrucción de maquinaria antieconómica; renovación parcial de maquinaria e instalación de maquinaria nueva. La comisión estima que aproximadamente deberían ser destruidos 500 mil husos y 20 mil telares. Debe advertirse que en los últimos años se ha manifestado en España, al igual que en otros países, una clara tendencia a la disminución de la mano de obra empleada en la Industria Textil Algodonera. Los datos son elocuentes:

1952	157.975 obreros
1956	150.659
1957	139.293
1958	133.097

El que no diuen i que ens fa néixer grans sospites sobre la finalitat veritable que persegueix el Pla, és que mentre la mà d'obra tèxtil per pua, per teler o per quilo produït, ha baixat arreu del món gràcies a un millorament de la maquinària, en canvi, a Espanya, es tracta, purament i simplement, d'un vulgar cas d'atur forçós, ja que la maquinària (segons diuen ells) és la mateixa.

Hi ha en el Pla de Reconstrucció de la Indústria Tèxtil Cotonera un aspecte que ens interessa remarcar en gran manera: el de considerar la indústria tèxtil existent als dominis de l'Estat espanyol com un grup homogeni que requereix arreu tractes iguals.

Això és un absurd de grau superlatiu: existeixen dues indústries tèxtils no solament de categoria diferent, sinó obertament contraoposades.

Recordem un ple de Sindicats Tèxtils, celebrat a la primavera del 1938 a

València, amb la participació d'uguetistes i cenetistes, en el qual, amb un astorament profund de part nostra, vam veure com els sindicats tèxtils de Llevant (Castelló València, Alcoi, Elx, etc.) exigien amb gran vehemència que se'ls permetés continuar treballant jornades de 9 i 10 hores amb salaris del 10 al 15 per cent més baixos que a Catalunya... perquè del contrari haurien de plegar...

Coneixem el cas de la *Industrial Malagueña*, amb trenta-mil pues de filar i mil cent telers, que amb tècnics i directius catalans al davant no havia pogut engagar la totalitat de la maquinària fins vint anys després d'haver estat instal·lada.

La revista *Ibérica*, que es publica en espanyol a Nova York, en el seu número del 15 de març d'aquest any, hi trobem els conceptes i les dades següents:

Sabíamos de tiempo que la industria textil española anda mal. Los grandiosos planes de industrialización del régimen no la tuvieron nunca presente. Durante veinte años se ha vivido despilfarrando los fondos públicos fomentando empresas de rentabilidad algo dudosa y ahora en lo que respecta a los textiles el despertar es amargo... Según los datos de la Industria Textil publicados por el Instituto Nacional de Industria, había en España en 1954. 3.821 fábricas textiles clasificadas como sigue:

Hasta 25 obreros	1.941 establecimientos
De 26 a 100	1.333
De 101 a 500	517
De más de 500	30
	3.821

La antigüedad de la maquinaria textil algodónera instalada en el año 1957, debe clasificarse como sigue:

Más de 50 años	21% (instalada abans del 1906)
De 25 a 50 años	45% (instalada entre 1906-1932)
De menos de 25	34% (instalada des del 1931)

Altres dades interessants figuren en la mateixa revista que no tenim lloc per comentar, però és interessant remarcar les dades i fets que segueixen a continuació. I, a més a més, per la pregunta que ens hem de fer: De les fàbriques que tenen fins a 50 obrers i de les màquines de més de 50 anys, ^{en quantes} quantes en corresponen a Catalunya?

CATALANA

Industrials i Polítics del segle XX

En un treball que vam publicar en els números 4-5 de *La Revista dels Catalans d'Amèrica*, durant els primers mesos de l'any 1940, amb el títol «Perspectives de la Indústria Tèxtil Catalana», dèiem el següent:

«Són molts els nostres compatriotes convençuts que la indústria tèxtil catalana és antiquada i amb instal·lació dolenta. Hem de dir-los que, exceptuant Txecoslovàquia i Bèlgica, possiblement Catalunya posseeix un tant per cent més elevat de maquinària moderna (menys de 12 anys de vida) que cap altre país europeu; i comparant-la amb països de fora d'Europa està al nivell del Brasil i per sota tan sols dels Estats Units i el Japó. Exceptuant Anglaterra i Suïssa és el país europeu que té un percentatge més alt en filatura fina de cotó, i tan sols Anglaterra, França i Alemanya ens superen en quantitat la producció de pentinats de llana.»

I hem d'afegir: abans del 1936, entre els 27 països que rebien productes tèxtils catalans hi havia França, que importava teixits per a corbateria; Anglaterra, que ens comprava teixits de seda artificial; i els Estats Units d'Amèrica que ens comprava anualment de 100 a 150 mil dòlars de teixits de cotó endomassat.

Avui, podríem repetir aquelles paraules? De cap manera. Després del 1945 els països europeus que van fer la guerra es van llançar a una reconstrucció vertiginosa, tenint al darrera (sobretot els països derrotats) una font inesgotable de capitals que han sabut aprofitar meravellosament. En aquesta reconstrucció general, la indústria tèxtil hi ha tingut una part importantíssima. De tal manera, que podem dir que les millores tècniques en procediments, en maquinària, en instal·lacions realitzades des del 1945 ençà, principalment a Europa, han superat de molt les dels cent anys anteriors.

Mentrestant, a Catalunya la indústria tèxtil era escanyada sense misericòrdia per tota mena de procediments, perquè sabien que era el mitjà de vida essencial del nostre poble.

No obstant, per diversos conductes particulars sabem que la indústria tèxtil catalana actual és molt superior a la del 1936. A Mèxic hem pogut veure instal·lar-se maquinària catalana no gaire inferior a qualsevol altra d'Europa de l'any 1957 i un mexicà amic nostre que l'any 1956 va voler encarregar a la casa Serra, de Manlleu, una filatura de 3.000 pues (amb un pressupost de 400 mil dòlars), va rebre per resposta que

La divulgació del Pla de Reorganització de la Indústria Cotonera catalana i els nombrosos comentaris que ha suscitat, ha coincidit amb una estranya inquietud expressada, precisament, per tres dels principals col·laboracionistes que el règim franquista té a Catalunya: Josep Maria de Porcioles, alcalde de Barcelona; el marquès de Castell-Florite, actual president de la Diputació barcelonina; i Pere Gual Villalbí ministre franquista sense cartera i president del Consell Nacional espanyol d'Economia.

s'havia d'esperar quatre anys. I la va comprar a Itàlia.

En un treball nostre, publicat a l'Argentina, per la Societat Catalana d'Estudis Polítics, Econòmics i Socials, l'any 1945, proposàvem, entre altres mesures per a salvar la indústria bàsica de Catalunya, les següents:

Establiment d'unitats destinades a treballar exclusivament per a l'exportació;

Prohibició absoluta de fer cap nova instal·lació tèxtil durant cinc anys, si no era destruïnt instal·lacions de maquinària antiga equivalent, en capacitat productiva. Passats cinc anys, podria reformar-se aquesta mesura; implantació d'un règim fiscal de port franc en totes les unitats destinades a l'exportació;

Llibertat absoluta en el mercat de canvis;

Establiment de línies de transport pròpies per a l'exportació.

Crèdits nacionals a base d'entitats financeres pròpies;

Paralització de totes aquelles instal·lacions incapaces de treballar amb profit (Coneixem els nostres companys tèxtils i sabem que, si s'ho proposen, cap d'elles és antieconòmica).

Per tot que el acabem d'escriure es pot veure que els «economistes» (no pas industrials), autors del Pla novell han descobert l'ou de Colom.

Ens hem allargat molt però de cap manera hem esgotat les idees i les suggerències a fer que ens planteja la situació actual de la indústria tèxtil catalana a la qual hem dedicat tota la nostra vida. En data propera, i en Taula Rodona, ens proposem d'ampliar i discutir, si cal, els seus problemes. Perquè, en el fons, la indústria tèxtil catalana no necessita res més per viure, per a desenvolupar-se i per a créixer que allò que és l'essència vital del nostre poble: Llibertat.

JOAN CARRERES PALET.

Josep Maria de Porcioles, en funcions d'alcalde i en un discurs pronunciat el mes de juny darrer a la Fira de Mostres davant d'Ullastres, el ministre de Comerç, exposava el problema de la nostra indústria tèxtil en relació amb la ineludible participació de la producció catalana al Mercat Comú Europeu i recordava que Catalunya sempre havia estat amantent a tots els avenços i disposada a adaptar les seves activitats i la seva producció a les normes i estructures de cada moment, però necessitava l'ajut de l'Estat per a desenvolupar-se i fer donar el màxim de rendiment a la seva economia. Venia a dir al ministre Ullastres que la indústria catalana necessitava un major recolzament, un sistema econòmic més liberal i poder disposar de les pròpies divises per tal de poder renovar la maquinària i adquirir les primeres matèries que necessita sense interrupcions i sense els entrebancs burocràtics del centralisme espanyol.

El president de la Diputació de Barcelona, Joaquim Buxó d'Abaigar, en una conferència pronunciada al *Círculo Catalán*, de Madrid, cinc mesos més tard, incitava als catalans a una nova renaixença econòmica i semblava que provoqués Catalunya a vèncer tots els obstacles que troba en el seu camí ascendent, especialment durant els darrers vint anys de domini franquista. El bo del cas és que tot el que ha dit ho ha dit des de la tribuna dels catalans de miciliats a la capital d'Espanya i no a Barcelona mateix, on sempre fa grans elogis del règim que serveix i mai no ha parlat com ha parlat a Madrid. Les seves paraules semblen incitar els catalans a la rebel·lió i demana un redreçament davant els estralls causats en les activitats més importants de l'economia i la producció de Catalunya. Incita a refer la banca catalana, que ha estat destruïda; a ressucitar les nostres drassanes que han fet oblidar la importància que tingueren en el passat; a fer renéixer la marina mercant i la nostra prestigiosa Escola Nàutica; a reorganitzar les principals indústries del nostre país que, primer, es va intentar de trasplantar-les a terra estranya i després del fracàs absolut ara s'intenta deixar-les reduïdes a la mínima expressió, negant les divises de la pròpia producció catalana i posant tota mena d'obstacles burocràtics a les nostres exportacions.

Heus ací les preguntes que es feia el marquès de Castell-Florite des de la tribuna catalana de Madrid.

RESPOSTES A DE VEU

¿Por qué no existe una banca catalana, una específica banca catalana, donde prosperan instituciones que tienen la sede en Teruel o en Salamanca, por ejemplo? ¿Cómo hemos podido dejar que periclite, tras uno y otro malogrado intento, ese instrumento fundamental de nuestro desarrollo económico, sin el cual el proceso de embalse y riego del dinero ha de ser suplido por establecimientos financieros ajenos, en general, a nuestro propio comercio y a nuestra propia industria, que nos presten, por así decirlo, nuestro propio dinero, ese dinero que Cataluña entrega incesantemente en las ventanillas bancarias?

Y ¿por qué una Cataluña que aún tiene en pie las maravillosas Atarazanas, donde se armara la galera victoriosa de Juan de Austria, no ha podido tener unos tristes astilleros de mediana categoría? ¿Qué fue del esplendor de aquella Escuela de Náutica que creara el legendario marino de Torredembarra, Sinibaldo de Mas, con miles de alumnos que llevaban a todos los mares su ciencia y su audacia?

Y ¿por qué no tenemos una flota catalana, como la tiene Vizcaya, y hasta Sevilla, por ejemplo, para completar nuestros ciclos económicos? Y ¿por qué nuestra escasez en altos hornos y fundiciones, tan fundamentales para el proceso de transformación de nuestra industria metalúrgica?

Y ¿por qué algunos de nuestros sectores industriales han visto envejecer su utillaje hasta ponerse en posición marginal con los competidores extranjeros para la exportación?

Y ¿por qué, en fin, para no desmesurar el capítulo de lamentaciones, no hemos preparado una adaptación a las nuevas circunstancias de nuestros hombres de empresa?

El marquès de Castell-Florite sap prou bé el per què de tot això. Sap perfectament que res no ha estat autoritzat durant els darrers anys des de Madrid; que la banca catalana ha estat engolida gràcies a la protecció que han trobat a Madrid els que volien anul·lar-la; que la protecció espanyola centralista ha impossibilitat de fer renéixer les nostres Drassanes i la nostra antiga Escola Nàutica a profit d'altres drassanes de països de llengua castellana que els ha costat molt de posar-se en condicions de construir com estaven els catalans; que la marina mercant ha estat espanyolitzada del tot i que les companyies catalanes han estat boicotejades i reduïdes a empreses insignificants; que la iniciativa catalana en el ram siderúrgic, posada en pràctica el segle passat, ha estat ofegada per la protecció cen-

tralista i darrerament impossibilitada de refer-se per les organitzacions estatals patrocinades pel tan bescantat Institut que està a mans del fatídic Suances; i que la negativa de divises per part dels governants del règim actual ha impossibilitat la renovació de la nostra maquinària i ha deixat les principals indústries catalanes incapacitades per a fer front a la competència europea de la post guerra. Tot això ho sap prou bé el marquès de Castell-Florite però vol ignorar-ho i voldria carregar tota la culpa de la greu situació econòmico-industrial de Catalunya als propis catalans.

Qui sap, però, si tot el que ha dit a Madrid ho hauria pogut dir a Barcelona, encara que fos en espanyol, davant del virrei Acedo, sense que el primer falangista de Catalunya no el posés a la presó o proposés de destituir-lo del càrrec que fa tants anys que exerceix.

¿Quina intenció tenien les paraules del president de la Diputació de Barcelona en els moments actuals? ¿Es que s'adona de la tràgica situació de l'economia catalana d'avui i no es decideix a dimitir el càrrec en senyal de protesta? ¿Es que pot acusar als catalans d'inactivitat o deixadesa quan sap que Catalunya està lligada de peus i mans fa vint anys i li consta que han estat inútils totes les gestions fetes a Madrid per a evitar la greu crisi que pateix el nostre poble? ¿Es que no sap que el mateix Pla de Reorganització de la Indústria Tèxtil Cotonera catalana dorm als ministeris d'Indústria i Comerç, de Planell i Ullastres, precisament, des del mes de novembre de l'any passat i només espera l'aprovació per a posar-lo en pràctica, sense que l'Estat franquista hagi de subvencionar amb cap cèntim la seva realització perquè els industrials ja tenen fetes totes les gestions perquè el finançament que comporta sigui atès pels propis catalans, sense l'ajut del Govern, tal com seria lògic d'esperar, tal com es fa a l'Anglaterra i a tots els països diferents d'Espanya?

Pere Gual Villalbí, abans de fer de ministre i quan només era secretari del Foment del Treball de Barcelona, també va a anar a Madrid i des de la mateixa tribuna del *Círculo Catalán*, va plantejar preguntes semblants. I en els seus llibres darrers blasmava de la nova economia nacional-sindicalista i dels aficionats indocumentats que tenien la responsabilitat dirigent en el règim franquista. Per acabar dirigint tota aquella colla d'indocumentats que no han permès que fos rectificada la política econòmico-industrial menada des de Madrid contra Catalunya. Gual Villalbí, en el llibre segon del seu voluminós *Curso de Política Económica Contemporánea*,

1. *Els catalans de l'Exterior dedican la màxima activitat a recolzar l'acció de l'Interior. A l'Exterior, però, és necessari un organisme que tingui la llibertat que l'Interior no pot tenir.*

2. *L'experiència aconsella canviar de procediments.*

3. *La Mancomunitat i la Generalitat han passat a la Història. La finalitat de la lluita és reivindicar el Poder per a Catalunya i constituir-la en Nació-Estat.*

4. *Els pactes que puguin establir-se, per cap motiu no restringiran ni comprometran la finalitat única dels catalans.*

5. *No crec que l'il·lustre Mestre Pau Casals (per Pedat, la residència, la polí-ticitat) sigui, ara, l'home que hagi de tenir la representació i dirigir l'acció en*

tracta de la Política de la Producció (Barcelona, Editorial Juventud, 1948) i la lectura del qual, en els moments actuals, quan els industrials tèxtils de Catalunya fa quatre mesos que esperen que els seus companys de govern i el propi Caudillo donin la seva conformitat al Pla de Reorganització de la indústria cotonera, permet de constatar el fracàs de les pròpies idees de l'autor davant l'obstacle insalvable del centralisme i de la dictadura a la qual serveix continuant la catastròfica política intervencionista catalana en els organismes de l'Estat espanyol. Fa dotze anys que anticipava els estralls previsibles en la nostra economia i a desgrat de tants anys d'experiència dels seus amics de la Lliga, ha caigut en l'intervencionisme i la col·laboració en els pitjors moments de la seva vida al servei de la indústria catalana. Potser encara no veu que no es tracta, simplement, del fracàs de les teories d'inspiració nazi sinó d'un sistema muntat especialment contra Catalunya i els catalans, contra el Foment del Treball Nacional que encara representa i contra les idees liberals qu ha propugnat sempre considerant que eren les millors per a la vida econòmica dels pobles. Al cap de 15 anys d'economia nacional-sindicalista espanyola tothom veu ben clarament que ha estat un fracàs sorollós i que els col·laboracionistes de la mena dels tres esmentats han fet el pitjor mal que podien fer a la seva pròpia terra prestant suport a la política anticatalana practicada pel franquisme.

Barcelona.

UAB
Biblioteca de Comunicació
Joan d'Arasa Prunys

CATALANA

tots els camps on han d'actuar els catalans. En el cas d'ésser elegit, caldria nomenar un Consell d'assessors i d'acció, amb elements de l'Interior i l'Exterior. Crec que en aquests moments i en els immediats previsibles, més que elegir un President cal constituir una Junta d'Alliberament, de set o nou membres, residents a l'Interior i a l'Exterior, automàticament i fàcilment substituïbles en el cas de no poder actuar; amb un Secretariat radicat, per exemple, a França. Aquesta Junta disposaria el que estimés pertinent a la finalitat de la lluita i donaria compte de la seva gestió on i quan ho cregués oportú.

Mèxic, D. F.

Dr. Antoni PEYRI.

1. Preferim dedicar la nostra activitat a recolzar les iniciatives dels resistents de l'interior de Catalunya.
2. Preferim incorporar-nos a una acció coordinada de l'Interior i de l'Exterior, al servei de la nostra causa nacional.
3. Creiem que fa temps que fou superada l'etapa de la Generalitat de Catalunya i que cal actuar al servei de la reivindicació dels nostres drets nacionals imprescriptibles, treballant estretament agermanats amb els compatriotes del País Valencià i les Illes.
4. Espanya, com a super-estructura nacional lliurement pactada és una utopia, és innecessària i és inconvenient. Com a unitat centralitzada, o més o menys descentralitzada, atempta per si mateixa contra la personalitat nacional dels nostres Països. Fracassat rodonament l'intent unitarista del règim francofalangista, cal propugnar la independència nacional, concebuda en termes de bon veïnatge i integració europea. Creiem que és confusionalista i perillós pactar amb cap sector espanyol que prèviament no reconeixi la personalitat nacional catalana i el seu dret a la independència i a la unitat dels territoris nacionals.
5. Deixem de respondre aquest apartat per considerar que és un plantejament prematur.

VÍCTOR CASTELLS, PERE FONTCUBERTA,
JOAN MATEU, ALFRED OLLER I JOSEP
ESCOLÀ.

São Paulo, Brasil.

1. L'apartat primer el considerem lligat amb el darrer paràgraf de l'Enquesta perquè donem per impossible el reconeixement de la direcció del moviment democràtic de reivindicació nacional i de lluita contra l'opressor al grup d'homes que es diuen representants de les Institucions de la Catalunya autònoma trasplantades a l'Exili. Per això cal que els catalans nacionals i demòcrates de l'Exterior ens disposem a crear, amb la màxima urgència, un Organisme representatiu de la voluntat nacional catalana al marge de la política personal i de grup. Aquest Organisme haurà de conquistar-se la confiança dels catalans de l'Interior que, per la seva activitat patriòtica, mereixen el recolzament de la democràcia catalana escampada pel món.

2. Entenem que són moltes i greus les responsabilitats contraïdes per determinats Diputats al darrer Parlament de Catalunya, i que, al cap de vint anys d'inactivitat i d'entorpir la formació d'una conjunció de forces per a realitzar un programa constructiu al servei de la nostra causa, ja no és possible esperar res de bo d'aquests homes als quals ens referim. Quan, darrerament, han votat el seu president vitalici, desatenent els precs i les suggerències dels catalans més conscients de l'Interior, han posat en evidència la seva manca de respecte a les normes democràtiques i fins i tot a la legalitat que diuen representar. Considerem indispensable i urgent que els Diputats al darrer Parlament de Catalunya que no estan complicats en la grotesca entronització d'un President de la Generalitat, facin una declaració pública per a que el nostre poble sàpiga la posició d'uns i altres. Per tant, som partidaris d'incorporar-nos a una acció coordinada de l'Interior i l'Exterior al servei de la nostra causa nacional.

3. Catalunya ja fa temps que està deslligada de compromisos constitucionals espanyols i no es pot sotmetre a la voluntat forastera si no és per la llei de la força. Cal exigir l'exercici del dret d'autodeterminació perquè l'etapa actual de la lluita contra el règim dictatorial espanyol ens situa en període pre-constituent, i, durant aquest període, cap català que es digui nacional i demòcrata no podria renegar del seu ideal si, amb qualsevol pretext de tàctica política, es dedicava a propugnar el retorn de Catalunya a la condició de simple regió espanyola, reivindicant el restabliment de la Generalitat o de la Mancomunitat. Cal que ens dediquem intensament a desvetllar la consciència nacional del nostre poble reivindicant els drets de la nostra Nació i el dret dels nostres ger-

mans del País Valencià i de les Illes, per a començar a crear les condicions indispensables de la nostra reconstrucció nacional. La política regionalista, vella o nova, és impròpia dels catalans amb clara consciència i voluntat d'ésser.

4. Els sectors més representatius dels catalans, bascos i gallecs d'Amèrica ja van dir clarament a Félix Gordón Ordás el concepte que els mereixia el seu programa de retrocés a una política monàrquica, intentada ja molts anys pel maurisme, encaminada a negar uns esquistos règims autònoms a canvi d'unes autonomies municipals controlades des de Madrid. A desgrat de la hipòcrita rectificació pública, Esquerra Republicana de Catalunya i el Partit Nacionalista Base, a França, s'han negat a formar part del govern de Gordón Ordás. El programa polític dels liberals que segueixen a Salvador de Madariaga coincideix perfectament amb el propòsit dels republicans d'esquerra i també propugna unes autonomies municipals i uns Reinos, per a la reconstrucció republicana espanyola, negant categòricament la condició de Nació a Catalunya, Euzkadi i Galícia. I el Partit Nacionalista Base, des de Baiona i des del òrgan oficial de premsa ha dit tota la seva disconformitat i la seva protesta contra el programa de reconstrucció econòmica i social elaborat pels socialistes espanyols per considerar-lo, com els altres programes republicans esmentats, contrari als desapareguts règims autònoms de Catalunya i d'Euzkadi. ¿Amb qui podria pactar la democràcia catalana, si els tres sectors polítics espanyols són els continuadors de la política dels que es van negar a signar el Pacte de San Sebastián ara fa 30 anys? Després de les experiències viscudes i de les posicions adoptades darrerament, continuant la seva trajectòria de política centralista, és evident que els possibles aliats de la Catalunya-Nació no poden trobar-se entre aquells sectors. Si per cas, potser es podrien trobar entre les noves generacions antifranquistes de l'interior d'Espanya que, en un manifest universitari madrileny, començaven a preocupar-se d'una futura estructura política confederal peninsular, lliurement pactada.

5. Els que s'han atribuït el dret d'elegir un President vitalici per a Catalunya, han votat contra el Mestre Pau Casals i un dia o altre hauran d'explicar aquell vot i el seu concepte de la democràcia. Ara, el Mestre Pau Casals només podria presidir un moviment democràtic que aplegués les voluntats disperses que no donen cap validesa als acords amb els quals es pretén imposar un President

a tots els catalans. Un moviment que ens portés a una aliança de partits, organitzacions, col·lectivitats patriòtiques i culturals, i de grups diversos que, amb l'adhesió dels catalans deslligats de tota mena de disciplines polítiques i socials, preparés el nou alçament de Catalunya, i, aprofitant totes les avinenteses, es dedicués a desvetllar la consciència nacional del nostre poble per tal d'evitar que sigui víctima dels partidaris de la política oportunista. Un cop en marxa aquesta aliança és quan es podria oferir la Presidència al Mestre Pau Casals, i, si aquesta era la seva voluntat, que compartís la direcció del moviment amb un nombre reduït de persones representatives de la democràcia nacional catalana al món lliure, tingudes per tothom per honorables, d'esperit democràtic i d'un alt sentit de ciutadania, que són les mateixes condicions que caracteritzen la personalitat de Pau Casals. Aquest Organisme superior de l'aliança hauria de treballar en estreta relació amb els dirigents de l'Interior, i, d'acord amb ells, establir amb urgència el pla d'actuació immediata tenint en compte la perspectiva de la nova imposició espanyola de la Monarquia borbònica, amb Franco o sense.

Mèxic, D. F.

Miquel FERRER.

1. El símbol permanent de la Pàtria és Catalunya, l'exili és una anècdota; una anècdota brillant en un munt d'aspectes ben poc valoritzats i tacada de vergonyes en allò que més s'ha remarcat.

D'esquena a la Pàtria, l'exili menys que res és una nosa.

Si no es pogués rehabilitar la Generalitat de Catalunya com a organisme democràtic de Govern ni fer-la apta per a dirigir la lluita alliberadora, llavors, al meu entendre, cal la formació d'un organisme que prescindint en absolut de les misèries de l'exili, es dedicués, exclusivament, a l'estudi de les necessitats i possibilitats d'ara de Catalunya, i de l'ajut als catalans de l'Interior que malden pel triomf de la catalanitat.

2. És un error, a criteri meu, confondre en un mateix concepte i apreciació a la Generalitat de Catalunya i als seus representants. Els representants, de dret, són varis i no caben en una sola qualificació; la Generalitat de Catalunya sí que pot definir-se fàcilment: és la prova irrefutable de la catalanitat dels meus compatriotes.

Jo sóc tan català com demòcrata i per això crec un desencert que lllinda amb el pecat l'intent de desconèixer la Generalitat de Catalunya, la darrera i la major conquesta dels catalans vers la seva llibertat nacional, i vigent de dret. Jo no jutjo a la Generalitat de Cata-

lunya per les seves dimensions de llibertat nacional, sinó com la realització més contundent de la catalanitat... La República Catalana? La República Catalana els catalans la deuen a Francesc Macià, l'home excepcional amb capacitat d'heroisme fins per a fer miracles.

Ja ho sé, perquè és evident, que la Generalitat de Catalunya, ara, sense Govern, amb una Diputació pràcticament inexistente, sense President de Dret o amb un president de fet que nega les essències que fan Honorable el càrrec, té una aparença que fa una gran tristesa. Malgrat tot, igualment com una bandera de «les quatre barres» encara que sigui bruta i estripada és la de la Pàtria, la Generalitat és de Catalunya.

Per aquesta qüestió de l'enquesta de VEU CATALANA només hi ha dues solucions: acatar respectuosament la Generalitat de Catalunya com a símbol sense representació o regenerar la representació de la Generalitat de Catalunya.

3. On va, el meu catalanisme? A la darrera fita.

Com hi va? Com pot; altrament ja l'hauria assolit molt abans d'aquell meravellós 14 d'abril del 1931.

El doctrinari regira, del passat, els fonaments de la nostra sobirania fins a demostrar el nostre dret a totes les llibertats nacionals. L'estadista cerca les formes polítiques, socials i econòmiques que, demà, puguin millorar la vida del nostre poble. A mi, ara, m'acapara l'anhel d'abatre l'obstacle del franquisme; per mi, la guerra no s'ha acabat.

Només la quantitat i la qualitat de l'esforç del catalanisme per enderrocar al franquisme determinarà les nostres possibilitats per a després de la primera victòria. Vol er endegar la pau abans d'acabar amb la guerra distreu de la lluita, desuneix i acaba per avorir. Somniar durant vint anys no és ben bé dormir, però tampoc no és estar despert.

Així, doncs, crec que, abans de tota altra cosa, cal deslliurar Catalunya de l'esclavatge del franquisme; naturalment, si se'm posessin a l'abast, per escollir, alliberacions diverses, triaria la que contingues majors possibilitats per Catalunya. Altrament...

En el que fa referència als germans de València i els de les Illes, em sembla que només el nostre procedir els pot estimular a integrar definitivament la Nació Catalana.

4. La quarta qüestió de l'enquesta, jo no l'hauria posat; és ingènua per inverossimil. Si la democràcia republicana espanyola s'hagués esmicolat —com es diu en la pregunta—, pitjor per Catalunya i per tots els Pobles de la península, que, per mi, com a català, també compten.

Pretendre, però, que un o varis partits espanyols reconeixin, prèviament, i que, encara, garanteixin «la personalitat nacional catalana i el seu dret a la independència, i la unitat dels territoris catalans» és una condició il·lusòria. És pitjor: és acceptar, prèviament, la nostra incapacitat per aconseguir i fer respectar el que ens pertany. Suposar que tots els espanyols quan s'acaren al problema català són franquistes, és el més inútil de tots els insults, puix que només ofèn als que no s'ho mereixen.

«Jo sóc català», és una afirmació senzilla, clara i categòrica, que no pot ofendre ningú que tingui Pàtria; feta aquesta afirmació, un català pot col·laborar amb qui sigui, en la lluita contra l'enemic comú; encara que en l'esdevenidor, el company d'ahir esdevingui l'adversari. Si els Estats Units de Nord-Amèrica i la U.R.S.S. s'haguessin exigit tots els reconeixements i garanties per a usir-se en la lluita contra el nazisme, avui Hitler seria l'amo del món, i, malgrat tot el que se'm pugui objectar, jo opino que l'amo únic seria pitjor que la competència d'amos.

Jo no l'hauria posat, aquesta qüestió a l'enquesta; mai no em semblarà assenyat de multiplicar i engrandir els obstacles en el camí de la llibertat de Catalunya.

5. És clar que donaria el meu vot per a que l'il·lustre patriota Mestre Pau Casals fos President de la Generalitat. I ja ho seria de President, només que hagués acceptat d'ésser candidat, i podia fer-ho sense cap violència, ja que la Presidència de la Generalitat està per proveir per decisió dels catalanistes de l'Interior i de la gran majoria de l'exili... Però si Mestre Pau Casals no dona el seu consentiment...

Un altre nom per a candidat a la Presidència? Sortosament, Catalunya no està tan deixada de la mà Déu com per a no tenir unes dotzenes de fills amb les qualitats humanes i la intel·ligència que calen per exercir la primera magistratura i merèixer el títol de Molt Honorable Senyor.

Ja era costum que els Presidents, honorant-se, honoressin la Institució; si la tradició s'ha interromput no és culpa de la Generalitat de Catalunya; els culpables, només rectificants es podrien fer mig perdonar. Però que no es facin pregar gaire, perquè, Catalunya, per a reprendre el bon costum no els necessita pas massa.

Mèxic, D. F.

El que no diu la premsa franquista

(Vé de la pàg. 8).

DOCUMENTS

* Els representants diplomàtics de Franco i Oliveira Salazar van intentar de fer prohibir la *Primera Conferència Sul-Americana Pro Amnistia para os Presos e Exilados Políticos da Espanha Portugal*, convocada a Sao Paulo (Brasil) el mes de gener darrer. Primer van convèncer al Ministre brasiler de Justícia que donés l'ordre de suspensió, però tot seguit fou autoritzada pel Governador i pel propi President de la República, com a resultat de les gestions d'una comissió integrada per alguns de les altes personalitats que figuraven entre els organitzadors de la Conferència. Es diu que com a conseqüència d'aquest fracàs de la diplomàcia franquista ha hagut d'abandonar el càrrec el que feia de Cònsul d'Espanya a Sao Paulo, el qual serà substituït per un altre fracassat, procedent de Mèxic: Manuel Onyès de Plandolit, que ha passat de Representant personal del Caudillo a simple Cònsul espanyol de Sao Paulo. Entre les adhesions rebudes pels organitzadors de la Conferència volem destacar la carta de Ramon Menéndez Pidal, datada a Madrid el 19 de desembre del 1959. El President de la Real Academia Española de la Lengua, va adreçar-se al Professor Idel Becker en aquests termes: *Recibo con emoción su carta del 28 de noviembre, anunciándome la petición que formulan los intelectuales y políticos brasileños en pro de la amnistía de los que sufren persecución por sus ideas políticas. Los que aquí nos interesamos tanto por ese problema, vemos con muy honda sentimiento de gratitud que contamos con el apoyo de nuestros hermanos de América, Espera Ud. que el Campeador, el más ilustre desterrado, inspire el milagro de la comprensión en los que pueden decidir en este asunto. Viva mente deseamos que el mensaje de afecto y de esperanza redactado por Uds. logre lo que tanto anhelamos aquí hace mucho tiempo: las dos Españas divididas ahora deben integrarse y colaborar en la suerte de la patria común. Mucho le agradecería, si hay lugar a ello, me comunique el efecto causado por la generosa convocatoria brasileña. Muy cordialmente reconocido, le saluda con el mayor afecto, R. Menéndez Pidal.*

* Salvador Masip, Ambaixador de la República de Cuba a Mèxic, ha contestat el missatge d'adhesió del Consell Nacional Català, amb una comunicació oficial que diu així: *«Tengo el gusto de acusar recibo de su atenta carta de fecha 25 de enero pasado, en ocasión de la expulsión del Embajador Lojendio. Agradezco al Consell Nacional Català, en lo mucho que vale, su testimonio de solidaridad con la esforzada lucha que mantienen el Gobierno y el pueblo cubano por su soberanía, y me es grato informarle que he remitido copia de su mensaje de adhesión al señor Primer Ministro de mi Gobierno, Doctor Fidel Castro, y al diario «Revolución», para que lleguen al pueblo cubano las alentadoras frases de la democracia catalana.»*

* La Resistència democràtica catalana de Barcelona ha replicat en un full clandestí l'article de Luis de Galinsoga afirmant que sempre havia estat amic dels catalans de la Lliga i especialment de Francesc Carré. Han reproduït fragments de discursos parlamentaris de Cambó, pronunciats durant els anys 1916 i 1934, amb el contingut del quals cap Galinsoga no hi pot estar d'acord quan reivindiquen la personalitat i els drets

rativa y estará integrada por decisión propia de las distintas nacionalidades de antecedentes históricos y las otras circunscripciones regionales que recaben su derecho a la autonomía. Abogará por una firme entente ibérica (o Confederación) con la futura República Democrática de Portugal. A continuació específica el contingut constitucional que suposem referit a les terres de llengua castellana que formin l'Estat o la República de Castella dintre l'estructura confederal peninsular, perquè l'orientació i estructura internes de les altres nacionalitats ibèriques ha d'ésser establerta pels propis catalans, bascos, gallecs i portuguesos sense ingerències castellanes de cap mena.

Una de les contradiccions que hem al·ludit és, precisament, la del centralisme orgànic que es desprèn de l'estructura dibuixada en el document que analitzem de la U.C.E. Ens referim, concretament i de manera principal, al centralisme del seu Consell Executiu, sobre la voluntat del qual no prevaldrien ni l'Assemblea Consultiva i el seu centralisme militar, renyit totalment amb la concepció confederal lliurement pactada. Una cosa és així i l'altra l'existència d'una mena d'Estat Major Confederal per a coordinar l'acció militar, en el cas d'arribar el moment de realitzar-la contra l'enemic comú i una vegada esgotada tota l'acció política que encara està per fer a base d'uns principis autènticament confederals i de pacte entre nacions peninsulars en igualtat de condicions, qüestió prèvia sense la qual no és possible entrar en diàleg positiu entre les nacionalitats interessades o entre els sectors més conscients de les democràcies nacionals de Catalunya, Euzkadi, Galícia, Castella i Portugal.

El Consell Nacional Català considera interessant d'estudiar el naixement d'una organització o moviment espanyol que propugna algunes de les qüestions que són fonamentals per a crear les condicions de convivència lliurement pactada a la Península Ibèrica. Però creu indispensable que els dirigents de la U.C.E. aclareixin ben bé llurs posicions i es presentin no pas com a dirigents, gairebé indiscutibles, del conjunt de les forces nacionals democràtiques dels diversos pobles peninsulars sinó, simplement, com el que són: els capdavanters d'un moviment espanyol renovador de l'estructura política i social de Castella, que es disposen a entrar en relació amb els sectors, també renovadors, i democràtics, de les diverses nacionalitats que integren l'actual Estat espanyol i també Portugal. El sistema federatiu intern serà adoptat, lliurement, per cadascuna de les nacionalitats pactants i les circumscripcions regionals de les quals es parla en l'article 11, han d'ésser qüestions internes de cada País, com és el cas de Castella, respecte de les regions o províncies de les terres de llengua castellana en sistema federal; com és el cas dels Països de Llengua Catalana que, contra el que prohibia la Constitució Republicana Espanyola, tenen perfecte dret a concertar un sistema federatiu entre Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears, per a començar a refer la plena nació catalana, avui trossejada contra la voluntat dels propis catalans.

Una vegada aclarides aquestes qüestions, que considerem fonamentals i prèvies, és quan es podria encetar el diàleg encaminat a estructurar un moviment confederal peninsular de pobles lliures, partint des d'ara del reconeixement de la plena personalitat independent de les forces nacionals pactants i establint les garanties convenients per assegurar que aquest respecte a la personalitat i a la voluntat de les Nacionalitats serà constant i lleialment establert per acabar amb les tràgiques experiències de catalans, bascos i gallecs durant la Monarquia i la República espanyoles i per la garantia absoluta que, lògicament, exigiria la democràcia portuguesa abans d'integrar-se a un moviment confederal peninsular que l'obligaria a renunciar a una part de la pròpia sobirania.

Declaració d'un grup de socis d'Esquerra Republicana de Catalunya

Els sotasignants, antics socis d'Esquerra Republicana de Catalunya, residents a Mèxic, invariablement lleials als fundadors del Partit i als seus Estatuts democràtics, tenen a bé ratificar, una vegada més, la seva adhesió i disciplina a la direcció orgànica del Partit i al seu Secretari General, senyor Joan Sauret, Diputat al Parlament de Catalunya, en homenatge al treball constant i desinteressat que enmig de les greus dificultats inherents a l'exili venen acomplint amb zel patriòtic, mantenint l'organització en íntim acord amb els militants que a l'Interior lluiten fidelment per a mantenir els ideals i la conducta honesta que els ha de fer triomfar definitivament en l'hora propícia.

Signen:

Jaume A. Aguadé, Amadeu Aragay, Antoni Aragonès, Pius Arias, August Bernaldo, Josep Boronat, Roc Boronat, Lluís Casamitjana, Rafael Castellfort, Dolmau Costa, Josep Escofet, Joaquim Faura, Marian Faura, Lluís Ferrer, Dr. Emili Folch, Manuel Galés, Joan Grau, Joan Segarra.

UB
Biblioteca General
CEDOC

(Vé de la pag. 7).

del nostre poble. Finalment, però, Galinsoga ha estat destituït i ara ocupa el seu lloc el director de *La Vanguardia* un altre antic falangista: Manuel Aznar. Veurem com se porta aquest, els antecedents del qual no són pas millors que els de Galinsoga.

* Les Forces Democràtiques de l'interior de Catalunya han donat a conèixer el missatge que van adreçar a Eisenhower amb motiu del seu viatge a l'Espanya de Franco. Copiem alguns dels fragments de l'esmentat document de la democràcia catalana: «A l'Espanya actual no hi ha cap llibertat política ni humana: ni la de premsa, ni la de reunió, ni la d'associació, ni la de sindicació, ni tan sols la de consciència. La premsa diària està sotmesa a una rigorosa censura, el mateix que els llibres. Res no pot publicar-se que sigui una crítica de l'administració en cap dels seus graus o favorable a la democràcia. Sovint el Ministeri d'Informació trameta als periodistes textos, títols i temes d'articles, fotografies i informacions tendencioses que els diaris es veuen obligats a publicar en el lloc i amb l'espai que els és ordenat. El mateix Ministeri nomena i destitueix els directors i els principals redactors de totes les publicacions i controla els premis literaris, les conferències i la importació de llibres estrangers. Amb aquest règim d'autocràcia i d'irresponsabilitat, la llibertat dels ciutadans no té cap garantia. Les persones acusades d'intentar constituir partits polítics o associacions democràtiques són jutjades per Consells de Guerra i encara se'n troben moltes a les presons o en llibertat provisional per delictes polítics dels quals fa molts anys se'ls acusa. De la guerra ençà, l'Estat espanyol viu molt per damunt de les seves possibilitats, especialment en despeses de caràcter militar i d'ordre públic. El pressupost del país ha de suportar, així mateix, una copiosa dotació per al partit únic, mentre són desatendides les necessitats elementals de la instrucció i de l'equipament modern de la nació. Aquesta inflació de despeses, la manca de sentit econòmic i de justícia distributiva en les càrregues i també la corrupció, han produït un gran dany a l'administració pública, la qual travessa una gravíssima crisi de perspectives inquietants; Catalunya que és la part més viva i més sensible d'Espanya, sofreix de tots aquests mals, agreujats encara per les seves especials característiques i les seves tradicions. Així, la seva llengua secular, la seva brillant literatura, les seves velles institucions de cultura i totes aquelles particularitats que la distingeixen dintre el conjunt polític i econòmic espanyol han estat perseguides amb el més gran rigor i segueixen essent objecte d'arbitràries mesures de discriminació. Aquesta persecució, sense dubte constitueix el més flagrant intent de genocidi cultural que ha presenciat el món modern i només la vitalitat de la llengua i la cultura catalanes han pogut superar-ne les conseqüències. Creiem complir un deure de consciència fent arribar a la V.E. l'expressió d'aquestes veritats, que ens ha semblat que li calia conèixer, donades les relacions existents entre el nostre país i els Estats Units d'Amèrica. Aquesta situació no durarà sempre, per raons naturals, i el nostre interès —i creiem que també el de tot el món lliure— és que la modificació es realitzi per mitjans incruents i sense alterar, ans reforçant, els lligams d'amistat que uneixen el nostre país i el que la V.E. presideix. Estem convençuts que els EE, UU, poden, amb llur acció enfront de l'actual règim d'Espanya, influir decisivament en aquest indispensable canvi».

DOCUMENTS

Declaració del Consell Nacional Català sobre l'Estructura Orgànica, els Principis i el Programa de la *Unión de Combatientes Españoles*.

El Consell Executiu de la *Unión de Combatientes Españoles*, a França, en col·laboració amb els responsables del moviment a l'interior d'Espanya i prèviament aprovat pel general Alberto Bayo, ha donat a conèixer a tota l'emigració antifranquista la seva Estructura Orgànica, els seus Principis i el seu Programa amb data 10 de desembre darrer i el Consell Nacional Català vol expressar el seu punt de vista sobre la part positiva i les contradiccions que observa en l'esmentat document:

El Consell Nacional Català reconeix que, per primera vegada, des de l'ocupació militar espanyola del territori català, un grup d'espanyols demòcrates s'organitza a base d'un s Principis i d'un Programa que, trencant amb la tradició centralista monàrquica i republicana i amb el federalisme regional o provincial, proclamen la necessitat de donar a la Península Ibèrica una estructura de tipus confederal, lliurement pactada entre les nacionalitats que la integren: Castella, Catalunya, Euzkadi, Galícia i Portugal, posant al dia aquell ideal ibèric que anys enrera havien propugnat alguns polítics catalans enfront del centralisme espanyolitzador dels polítics de la Monarquia borbònica, però que no va donar cap resultat positiu ni en temps de la segona República Espanyola que va negar la personalitat nacional catalana i va imposar a Catalunya un Estatut d'Autonomia regional, deixant de banda el projecte plebiscitari dels catalans, tot i tractar-se de les mínimes reivindicacions de la voluntat catalana. Aquell règim autònom atorgat pels republicans espanyols no tenia cap garantia de subsistència perquè tot estava a mercè de la voluntat central i el territori de la Catalunya autònoma continuava ocupat militarment per l'Exèrcit espanyol. La superació d'aquell règim en temps de la nostra guerra i sota la Presidència de Lluís Companys, va permetre de poder comptar, per primera vegada d'ençà de 1714, amb un Exèrcit Català i unes forces d'Ordre Públic, exclusivament catalanes, però els governs de guerra de la República Espanyola, refugiats a Barcelona, van imposar novament, per la força, el centralisme espanyol tradicional i es va acabar la nostra guerra quan encara no s'havien traspassat tots els serveis que corresponien a la Generalitat d'acord amb l'Estatut d'autonomia concedit. La posició política dels republicans i socialistes espanyols exiliats es caracteritza per un retorn a l'etapa centralista d'abans de la segona República Espanyola, ressuscitant els projectes d'Administració Local del temps dels governs Maura, de la Monarquia, per tal de combatre la migrada reivindicació del règim autònom concedit amb el nom de Generalitat de Catalunya. Els polítics més significats de l'anomenada democràcia republicana espanyola a l'Exili —Félix Gordón Ordás, Salvador de Madariaga, Indalecio Prieto— coincideixen perfectament en anar contra l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i Euzkadi i es declaren partidaris d'un sistema d'autonomies municipals de tipus econòmic, centralitzades a Madrid, negant-se a reconèixer la personalitat nacional de Catalunya, Euzkadi i Galícia i el seu dret a l'exercici de l'autodeterminació. El dret d'autodeterminació proclamat per les Nacions Unides i posat en pràctica darrerament en nombrosos països colonials és negat, encara, a Catalunya, Euzkadi i Galícia pels republicans i socialistes que a l'Exili es diuen demòcrates i liberals. Veus nobilíssimes afilades, com la d'Eduardo Ortega i Gasset, des del seu exili de Venezuela, no són tingudes en compte i la seva concepció d'un sistema confederal ibèric, lliurement pactat, no és admesa per cap dels sectors de la democràcia republicana i menys encara per les dretes anomenades antifranquistes.

Es per això que el Consell Nacional Català ha llegit amb certa satisfacció que la novella *Unión de Combatientes Españoles*, integrada per combatents de l'interior d'Espanya, d'Europa i d'Amèrica, en el seu article 7 del seu programa diu: *Propo-niéndose el Movimiento U.C.E. reestructurar el actual Estado español y establecer, a su victoria, una Confederación Ibérica de pueblos libres, ha de propugnar desde ahora por una estructura del propio Movimiento U.C.E. correspondiente a sus más altos objetivos.*

Es preveu en l'article 8 la conveniència de crear una Asamblea Consultiva integrada per les representacions de les diverses nacionalitats ibèriques que acordin actuar conjuntament amb el Moviment U.C.E. i en l'article 9 s'esmenta el cas especial de la democràcia portuguesa en lluita contra la dictadura d'Oliveira Salazar, susceptible de sumar-se al moviment peninsular democràtic de pobles lliures a base d'un pacte en igualtat de condicions. Finalment, en l'article 11 es parla dels punts fonamentals del Programa mínim de la U.C.E. i es diu: *La III República estará basada en una verdadera democracia política, económica i social, garantizando los derechos individuales y colectivos contenidos en las correspondientes de la Organización de las Naciones Unidas. La III República será fede-*